

Možda bi trebalo napomenuti da je i Jugoslavija s rezervama potpisala Bruxellesku konvenciju od 1957. U našem Nacrtu zakona o ograničenju odgovornosti brodova u čl.6. predviđa se da "Iznos ograničene odgovornosti po odredbama ovog zakona ne može biti manji od iznosa za brod od 100 tona".

V.F.

FRANCUSKI KASACIONI SUD

Presuda od 9.I 1968.

Osiguratelji c/a Cie de navigation
Paquet i Manutention marocaine

Prijevoz stvari morem - Primjena prava - Ako iz ugovora stranka proizlazi da treba primijeniti jedno određeno pravo, to se pravo primjenjuje i na odnose koji nastaju u luci iskrcaja

Tužitelji su osiguratelji, koji su svom osiguraniku - primaocu isplatili osigurninu, a tuženik je brodar. Među strankama se vodi spor o naknadi štete koja je nastala na teretu koji je brodar prevezao. Uz ostala sporna pitanja bilo je i pitanje primjene prava.

Krcatelj i brodar su francuske pravne osobe. Ugovor je sklopljen u Francuskoj, i luka ukrcaja je bila u istoj zemlji. U teretnicu je bila unesena klauzula prema kojoj je bila ugovorena sudska nadležnost konzularnog suda u Marseilleu. Luka iskrcaja nalazila se u Maroku.

Na temelju ovih činjenica Apelacioni sud je stao na stajalište da u ovom slučaju treba primijeniti francusko pravo. Međutim ovo pravilo ima iznimaka i to ukoliko se tiče luke iskrcaja. "Nužnost u kojoj se nalazi primalac da obavi određene poslove u relativno kratko vrijeme zahtijeva da se interesenti podvrgnu zakonu koji mogu lako i brzo doznati u mjestu za koje je propisan". Iz ovoga proizlazi, prema stajalištu Apelacionog suda, da se zakon luke iskrcaja mora primijeniti na sve operacije i formalnosti koje se moraju poduzeti prilikom dolaska broda, a prije preuzimanja tereta od strane primaoca. Ovo se odnosi osobito na protest i prekluzivni rok. Budući da je u konkretnom sporu tužba podnesena nakon isteka prekluzivnog roka predviđenog u marokanskom pravu, Apelacioni sud je tužbeni zahtjev odbio.

Kasacioni sud nije prihvatio ovo stajalište Apelacionog suda. Prema mišljenju Kasacije ako je Apelacioni sud došao do zaključka da se na sporni odnos mora, na temelju

ugovornih klauzula stranaka, primijeniti francusko pravo, tada se to pravo mora primijeniti na sve odnose stranaka koji proizlaze iz toga ugovora, uključivši i odnose nastale u luci iskrcaja.

(DMF 1968, str.204)

B.J.

Bilješka.- U našem pravu bilo bi moguće na pojedine sektore primijeniti različite pravne sisteme. To će biti prvenstveno u slučaju kad stranke nisu pravovaljano ugovorile pravo koje treba primijeniti, pa sud primjenjuje najbliže pravo. Međutim i u pretpostavci da je načelno stajalište Apelacionog suda zauzeto u gornjoj presudi tačno, ipak izgleda da se na konkretni slučaj ne bi moglo primijeniti. O teškoćama koje navodi Apelacioni sud, a koje zahtijevaju primjenu prava luke iskrcaja, može se raditi samo u onim odnosima koji nastaju iz poslova koji se moraju brzo obaviti. Međutim ako se radi o roku u kojem treba uložiti tužbu, navedeni razlozi otpadaju, pa nema temelja da se ne primijeni ono pravo koje inače dolazi do primjene, jer stranke imaju više nego dovoljno vremena da se interesiraju u kojem roku se, prema primjenjivom pravu, mora podnijeti tužba.

B.J.

APELACIONI SUD, Montpellier

Presuda od 10.XI 1966.

Sté Scotto, Ambrosino et Pugliese
(S.A.P.) c/a Sté Laik Férères

Prijevoz stvari morem - Brodarova odgovornost - Ograničenje brodarove odgovornosti - Oštećenje ambalaže - Manjak tereta - Brodar se ne može pozivati na oštećenje ambalaže kao uzrok štete na teretu, ako je opaska, koja mu služi kao dokaz oštećenja ambalaže, općenite prirode, ili ako se iz nje ne može utvrditi na koje se koleto odnosi, te ako u opasci nije naveden dan kad je unesena, pa taj nedostatak priječi da se utvrdi da li se opaska odnosi na stanje robe u času ukrcaja na brod, ili iskrcaja iz broda - Za štete koje nastanu na obali nakon iskrcaja tereta iz broda brodar odgovara neograničeno

Krcatelj je dao na prijevoz veći broj sanduka robe za Oran. Na odredištu je utvrđeno da su neki sanduci oštećeni, i da iz njih nedostaje određena količina tereta. Krcatelj tuži brodarka za naknadu štete.